

Studentské půjčky v USA se proměnily v „toxický dluh“

- CZ24 News | 27. listopadu 2020

Výše tohoto nespláceného dluhu již téměř dosahuje ztrát, které přinesla hypotéční krize v roce 2008.

Z interní analýzy amerického ministerstva školství vyplývá, že vláda by mohla přijít o celkem 400 miliard dolarů z federálních studentských půjček. Jednalo se by skoro o stejný objem ztrát, jaké přinesla hypotéční krize, uvedlo pondělní vydání novin *Wall Street Journal* (23/11/2020, str. 1 a 6).

Vnitřní šetření se týkalo půjček v rozsahu 1,37 bilionu dolarů ve studentských půjčkách, které měl stát pod kontrolou na začátku roku. Výsledkem je zjištění, že dlužníci v jistínách a úrocích zaplatí jen 935 miliard dolarů. To by znamenalo, že na daňových poplatnictvích zůstane ke splacení suma 435 miliard dolarů. Analýza pracovala jen s údaji státního účetnictví a nezabývala se dalšími 150 miliardami dolarů od soukromých věřitelů, za které se vláda zaručila. Ztráty tedy budou mnohem vyšší, než se předpokládalo. V roce 2019 předpokládal Rozpočtový výbor Kongresu, že studentské půjčky budou daňové poplatníky celkem stát „pouhých“ 31,5 miliardy dolarů.

List píše, že vláda si nyní (*sic!*, *pozn. red.*) začala uvědomovat, že má v účtech „toxický dluh“. Podle ekonoma Marka Zandiho z Moody's Analytics je možné pro srovnání uvést, že hypotéční krize v roce 2008 vedla u soukromých věřitelů k celkové ztrátě 535 miliard dolarů. Dopad ale nyní bude odlišný:

vláda totiž, na rozdíl od soukromých poskytovatelů půjček, může sama sobě půjčit biliony dolarů, a to s malým úrokem a bez toho, že způsobila paniku.

Cenu ale zaplatí daňoví poplatníci, tvrdí list, protože Kongres, aby pokryl ztráty, bude muset zvýšit daně, omezit služby nebo zvýšit deficit. Analytici v USA přitom tvrdí, že vláda by měla změnit dosavadní praxi v poskytování studentských půjček. Podle jednoho z úředníků ministerstva financí ve vládě prezidenta Baracka Obamy tkví problém v tom, že v oblasti půjček pro studenty neexistuje „tržní disciplína“.

Americká vláda ročně poskytuje mladým lidem studijní půjčky v hodnotě 100 miliard dolarů. Ignoruje přitom faktory jako jsou studijní výsledky, obor studia nebo úvaha, zda po dostudování budou studenti skutečně schopni své dluhy uhradit.

Nově zvolený prezident Joe Biden nedávno vyzval k tomu, aby stát část dluhu z každé studentské federální půjčky ve výši 10 tisíc dolarů bývalým studentům odpustil, v čemž ho demokraté podpořili. Současná administrativa prezidenta Trumpa je proti takovému širokému odpouštění dluhů, vláda totiž už nyní část dluhů odpouští prostřednictvím programu s názvem „splácení na základě příjmu“, který vyžaduje, aby dlužníci spláceli jen 10 % svého volného příjmu – definovaného jako upravený hrubý příjem minus 150 % federální hranice chudoby – a po 10, 20 nebo 25 letech jsou jim zůstatky odpuštěny.

V současné době není jasné, jak velký dluh má odpuštěn a zda se bude jednat o jistinu nebo o úroky. Zůstatky totiž obvykle rostou, protože měsíční splátky často nejsou dostatečné k tomu, aby pokryly úroky.

Zdroj: <http://casopisargument.cz>